

نظریه‌های مددکاری اجتماعی در عمل

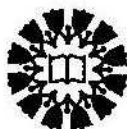
جوزف والش

ترجمه

فریده همتی

تهران

۱۳۹۳

سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)

مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی

Walsh, Joseph

سرشناسه: والش، جوزف

عنوان و نام پدیدآور: نظریه‌های مددکاری اجتماعی در عمل / جوزف والش؛ ترجمه فریده همتی.
مشخصات نشر: تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی، ۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری: پانزده، ۵۲۰ ص.

فروست: «سمت»: ۱۷۸۴. علوم اجتماعی: ۹۵.

شابک: ۹۷۸۹۶۴۵۳۰۹۹۶۵۹ ۱۴۵۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

Theories for Direct Social Work Practice, 3rd ed, 2013.

یادداشت: عنوان اصلی:

یادداشت: کتابنامه: ص. ۵۰۶-۴۸۱.

یادداشت: نمایه.

موضوع: مددکاری اجتماعی

موضوعات اجتماعی

موضوع: مددکاران اجتماعی

نشان: سرود همتی، فریده، ۱۳۲۷ - ، مترجم.

شناسه افک: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی

رده‌بندی کنجرح: ۳۰۶/۲ و HV ۴۳/

رده‌بندی دیویی: ۶۱/۲۱

شماره کتابشناسی ملی: ۳۸۲

سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)

مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی

Theories for Direct Social Work Practice, 3rd ed. Walsh, Belmont, CA: Cengage, 2013, 3rd ed.

نظریه‌های مددکاری اجتماعی در عمل

نویسنده: جوزف والش

مترجم: فریده همتی

ویراستار: فاطمه لشکری‌نژاد

چاپ اول: تابستان ۱۳۹۳

تعداد: ۱۰۰۰

حروفچینی و لیتوگرافی: «سمت»

چاپ و صحافی: سازمان چاپ و انتشارات وابسته به اوقاف و امور خیریه

قیمت: ۱۴۵۰۰۰ ریال. در این نوبت چاپ قیمت مذکور ثابت است و فروشنده‌گان و عوامل

توزیع مجاز به تغییر آن نیستند.

نشانی ساختمان مرکزی: تهران، بزرگراه جلال آل احمد، غرب پل یادگار امام (ره)،

روبه‌روی پمپ گاز، کد پستی ۱۴۶۳۶، تلفن ۴۴۲۴۶۲۵۰۲

www.samt.ac.ir

info@samt.ac.ir

هر شخص حقیقی یا حقوقی که تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه ناشر، نشر یا بخش یا عرضه یا تکثیر یا تجدید چاپ نماید، مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

سخن «سمت»

یکی از اهداف مهم انقلاب فرهنگی، ایجاد دگرگونی اساسی در دروس علوم انسانی دانشگاهها بوده است و این امر، مستلزم بازنگری منابع درسی موجود و تدوین منابع مبنایی و علمی معتبر و مستند با در نظر گرفتن دیدگاه اسلامی در مبنای و مسائل این علوم است.

ستاد انقلاب فرهنگی در این زمینه گامهایی برداشته بود، اما اهمیت موضوع اقتضا می کرد که سازشی مخصوص این کار تأسیس شود و شورای عالی انقلاب فرهنگی در تاریخ ۶۳/۱۲/۷ تأسیس «مرکز مطالعات و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها» را که به اختصار «سمت» نامیده می شود، تصویب کرد.

بنابراین، هدف سازمان این است که با استمداد از عنایت خداوند و همت و همکاری دانشمندان و استادان متعهد و متدین به مطالعات و تحقیقات لازم بپردازد و در هر کدام از رشته های علوم انسانی به تألیف و ترجمه منابع درسی اصلی، فرعی و جنبی اقدام کند.

دشواری چنین کاری بر دانشمندان و صاحب نظران پوشیده نیست و به همین جهت مرحله کمال مطلوب آن، باید به تدریج و پس از اتمام کارها و یادآورهای پیاپی ارباب نظر به دست آید و انتظار دارد که این بزرگواران از این همکاری در دستورات برخوردار شوند.

کتاب حاضر برای دانشجویان رشته مددکاری اجتماعی و در سطح کارشناسی ارشد به عنوان منبع اصلی درس «نظریه ها و روشهای مددکاری اجتماعی» و «در خانواده» به ارزش ۲ واحد ترجمه شده است. امید است که علاوه بر جامعه دانشگاهی، سایر علاقه مندان نیز از آن بهره مند شوند.

از استادان و صاحب نظران ارجمند تقاضا می شود با همکاری، راهنمایی و پیشنهادهای اصلاحی خود، این سازمان را در جهت اصلاح کتاب حاضر و تدوین دیگر آثار مورد نیاز جامعه دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران یاری دهند.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	پیشگفتار
۶	درباره نویسنده
۷	مقدمه مترجم
۹	فصل اول: کندوکاوی بر نظریه
۱۱	نظریه چیست؟
۱۳	نظریه کاربردی چیست؟
۱۴	رابطه میان نظریه و روشهای مداخله
۱۶	کارکردهای نظریه
۱۸	عوامل درمانی همه نظریه‌های کاربردی
۱۹	انتخاب نظریه برای عمل
۲۰	التقاط‌گرایی: دلایل مخالف و موافق
۲۱	تأثیر فرهنگ مؤسسه بر انتخاب نظریه
۲۲	تفکر انتقادی
۲۳	تحقیقات مددکاری اجتماعی در مورد ارزیابی نظریه و عمل
۲۶	کار مبتنی بر شواهد
۲۹	راههای اصلاح تحقیقات نظری و کاربردی
۳۰	خلاصه فصل
۳۱	نکاتی برای بحث
۳۱	ایده‌هایی برای فعالیتهای کلاسی
۳۲	فصل دوم: دیدگاه مددکاری اجتماعی به نظریه و کار بالینی
۳۳	تعریف مددکاری اجتماعی بالینی

۳۴	مبانی ارزشی مددکاری اجتماعی [بالینی]
۳۵	کار بالینی مبتنی بر قابلیت‌ها
۳۸	چهارچوب خطر و ترمیم‌پذیری در کار بالینی
۴۰	چندفرهنگ‌گرایی
۴۲	توانمندسازی مراجع
۴۶	توانمندسازی و پژوهش
۴۸	محدودیت‌های عملی در توانمندسازی
۴۸	معنویت در کار بالینی
۵۰	گنجاندن معنویت در کار بالینی
۵۲	خلاصه فصل
۵۳	نکته‌های کلیدی
۵۴	ایده‌های برای تکلیف منزل
۵۵	فصل سوم: نظریه‌های روان‌پویایی ۱: روان‌شناسی خود
۵۷	پیشینه و بافت اجتماعی
۶۰	مفاهیم مهم
۶۰	سائق‌ها
۶۱	اهمیت زندگی عاطفی
۶۲	خود و کارکردهایش
۶۴	سازوکارهای دفاعی
۶۹	ماهیت مشکلات و تغییر
۷۰	ارزیابی و مداخله
۷۰	ارزیابی
۷۱	مداخله
۸۰	معنویت و نظریه‌های روان‌پویایی
۸۱	توجه به مسائل عدالت اجتماعی
۸۲	نمونه‌های موردی
۸۲	وکیل عصبانی
۸۶	نجات‌یافته استرس پس از حادثه
۹۰	شواهد تحقیقی
۹۳	انتقاد به نظریه

خلاصه فصل

۹۳

نکاتی برای بحث

۹۴

ایده‌هایی برای فعالیتهای کلاسی / بازی نقش

۹۵

ضمیمه: نکات مهم نظریه روان‌شناسی «خود»

۹۶

فصل چهارم: نظریه‌های روان‌پویایی ۲: نظریه روابط ابژه‌ها

۹۹

پیشینه بافت اجتماعی

۱۰۱

تأثیرات پرورش اولیه

۱۰۱

نظریه پیوستگی

۱۰۴

نظریه جدید روابط ابژه

۱۰۵

مفاهیم مهم

۱۰۶

مفاهیم اضافی نظریه روابط ابژه

۱۰۹

مفاهیم رشدی

۱۱۲

دونالد وینیکات

۱۱۳

مارگارت مالر

۱۱۵

ماهیت مشکلات

۱۱۷

ماهیت تغییر

۱۱۸

ارزیابی و مداخله

۱۱۹

رابطه مددکار اجتماعی / مراجع

۱۱۹

ارزیابی

۱۲۰

مداخله

۱۲۲

پایان دادن به مداخله

۱۲۳

توجه به مسائل عدالت اجتماعی

۱۲۳

نمونه‌های موردی

۱۲۴

کودک مهارنشده

۱۲۴

مداخله درمانی برای گروه

۱۲۸

شواهد تحقیقی

۱۳۱

انتقاد به نظریه

۱۳۴

خلاصه فصل

۱۳۵

نکاتی برای بحث

۱۳۵

۱۳۶	ایده‌هایی برای فعالیتهای کلاسی / بازی نقش
۱۳۸	ضمیمه: نکات مهم نظریه روابط ایژه
۱۴۱	فصل پنجم: نظریه سامانه‌های عاطفی خانواده
۱۴۳	پیشینه و بافت اجتماعی
۱۴۳	نظریه تحلیلی
۱۴۴	نظریه سامانه‌ها
۱۴۵	کار بوئن
۱۴۶	مفاهیم مهم
۱۴۶	دیدگاه چندنسلی
۱۴۷	تغییرات نسلی
۱۴۸	مدل ساز
۱۴۹	اضطراب و نقش عاطفی خانواده هسته‌ای
۱۵۰	فراپشتی و پستی
۱۵۱	هم آمیزی و قطع رابطه عاطفی
۱۵۳	مفاهیم دیگر
۱۵۳	ماهیت مشکلات و تغییر
۱۵۴	ارزیابی و مداخله
۱۵۴	رابطه مددکار اجتماعی / مراجع
۱۵۵	شجره‌نامه
۱۵۷	از هم گسیختن مثلثها
۱۵۸	افزایش بینش
۱۵۹	آموزش
۱۶۰	کار با افراد
۱۶۰	خاتمه یافتن مداخله در نظریه سامانه‌های عاطفی خانواده
۱۶۱	معنویت و نظریه سامانه‌های عاطفی خانواده
۱۶۲	توجه به مسائل عدالت اجتماعی
۱۶۲	نمونه‌های موردی
۱۶۳	خانواده ریوز
۱۶۷	خانواده چارلز
۱۷۸	شواهد تحقیقی

۱۸۲	انتقاد به نظریه
۱۸۳	خلاصه فصل
۱۸۴	نکاتی برای بحث
۱۸۵	ایده‌هایی برای بازی نقش
۱۸۶	ضمیمه: نکات مهم نظریه سامانه‌های عاطفی خانواده
۱۸۹	فصل ششم: نظریه رفتارگرایی
۱۹۰	پیشینه و بافت اجتماعی
۱۹۳	مفاهیم مهم
۱۹۴	ماهیت، نکات و تعریف
۱۹۴	شرطی‌سازی کلاسیک
۱۹۶	شرطی‌سازی اکتسابی
۱۹۷	سرمشق شدن (الگوسازی)
۱۹۹	ارزیابی و مداخله
۱۹۹	ارزیابی
۲۰۳	مداخله
۲۰۴	معنویت و نظریه رفتارگرایی
۲۰۴	توجه به مسائل عدالت اجتماعی
۲۰۵	نمونه‌های موردی
۲۰۶	پسر سرکش
۲۱۱	خریدار با هوش
۲۱۵	شواهد تحقیقی
۲۱۸	انتقاد به نظریه
۲۱۹	خلاصه فصل
۲۱۹	نکاتی برای بحث
۲۲۰	ایده‌هایی برای بازی نقش
۲۲۱	ضمیمه: نکات مهم نظریه رفتارگرایی
۲۲۳	فصل هفتم: نظریه شناختی
۲۲۵	پیشینه و بافت اجتماعی
۲۲۵	عمل‌گرایی و اثبات‌گرایی منطقی

۲۲۶	نظریه پردازش اطلاعات
۲۲۶	نظریه سازه شخصی
۲۲۷	البرت الیس و آرون بک
۲۲۸	نظریه شناختی در مددکاری اجتماعی
۲۲۹	مفاهیم مهم
۲۳۲	ماهیت مشکلات و تغییر
۲۳۴	ارزیابی و مداخله
۲۳۴	رابطه مددکار اجتماعی/مراجع
۲۳۶	ارزیابی
۲۳۷	مداخله
۲۴۶	معنویت و نظریه شناختی
۲۴۷	توجه به عدالت اجتماعی
۲۴۸	نمونه‌های مورد استفاده
۲۴۸	حل مشکل و دخالت نوجوان
۲۴۹	بازسازی شناختی و رفتاری
۲۵۲	مدیریت بر اختلافهای خانوادگی با گوشه‌نشینی مهارت‌های ارتباطی
۲۵۴	ترکیب مداخله شناختی و رفتاری
۲۵۵	اصلاح توانایی شناختی
۲۵۶	بهبود مهارت‌های رفتاری
۲۵۷	شواهد تحقیقی
۲۵۹	انتقاد به نظریه
۲۶۱	خلاصه فصل
۲۶۱	نکاتی برای بحث
۲۶۲	ایده‌هایی برای فعالیتهای کلاسی/بازی نقش
۲۶۳	ضمیمه: نکات مهم نظریه شناختی
۲۶۶	فصل هشتم: درمان بین فردی
۲۶۷	پیشینه و بافت اجتماعی
۲۷۱	مفاهیم مهم
۲۷۱	مؤلفه‌های نظریه روان‌پویایی

۲۷۳	مؤلفه‌های نظریه شناختی / رفتاری
۲۷۴	ماهیت مشکلات و تغییر
۲۷۵	ارزیابی و مداخله
۲۷۶	ارزیابی
۲۷۷	مداخله
۲۷۷	نکات مهم مداخله
۲۷۹	روش‌های خاص مداخله
۲۸۰	توجه مسائل عدالت اجتماعی
۲۸۱	نمودار مفهومی
۲۸۱	راس از اسپنیش لیم
۲۸۹	شواهد تحقیقی
۲۸۹	مطالعات افسردگی
۲۹۳	کاربردهای دیگر
۲۹۴	انتقاد به نظریه
۲۹۵	خلاصه فصل
۲۹۵	نکاتی برای بحث
۲۹۶	ایده‌هایی برای فعالیتهای کلاسی / بازی نقش
۲۹۷	ضمیمه: نکات مهم نظریه بین فردی
۲۹۹	فصل نهم: نظریه ساختاری خانواده
۳۰۰	پیشینه و بافت اجتماعی
۳۰۳	مفاهیم مهم
۳۰۳	زیرمنظومه‌ها
۳۰۴	قدرت اجرایی
۳۰۴	مرزها
۳۰۵	قوانین
۳۰۵	نقشها
۳۰۶	انتلافها
۳۰۶	مثلثها
۳۰۷	انعطاف پذیری
۳۰۷	ارتباط کلامی و غیر کلامی

۳۰۸	سایر مفاهیم
۳۱۰	ماهیت مشکلات و تغییر
۳۱۳	ارزیابی و مداخله
۳۱۳	رابطه مددکار اجتماعی/مراجع
۳۱۳	ارزیابی
۳۱۵	مداخله
۳۲۰	معنویت و نظریه ساختاری خانواده
۳۲۰	توجه به مسائل عدالت اجتماعی
۳۲۱	نمونه‌های موردی
۳۲۱	خانواده دالتون
۳۲۷	پاشنه‌های خانواده
۳۲۹	شواهد تحقیقی
۳۳۳	انتقاد به نظریه
۳۳۴	خلاصه فصل
۳۳۵	نکاتی برای بحث
۳۳۵	ایده‌هایی برای بازی نقش
۳۳۷	ضمیمه: نکات مهم نظریه ساختاری خانواده
۳۴۰	فصل دهم: درمان راه حل محور
۳۴۱	پیشینه و بافت اجتماعی
۳۴۴	مفاهیم مهم
۳۴۶	ماهیت مشکلات و تغییر
۳۴۷	ارزیابی و مداخله
۳۴۷	رابطه مددکار اجتماعی/مراجع
۳۴۸	راهبردهای ارزیابی و مداخله
۳۵۴	خاتمه دادن به مداخله
۳۵۵	معنویت و مداخله راه حل محور
۳۵۶	توجه به مسائل عدالت اجتماعی
۳۵۶	نمونه موردی
۳۵۶	روزنامه نگار
۳۵۹	شواهد تحقیقی

۳۶۴	انتقاد به درمان
۳۶۵	خلاصه فصل
۳۶۵	نکاتی برای بحث
۳۶۶	ایده‌هایی برای فعالیتهای کلاسی / بازی نقش
۳۶۷	ضمیمه: نکات مهم درمان راه‌حل محور
۳۷۰	فصل یازدهم: مصاحبه انگیزشی
۳۷۱	پیشینه و بافت اجتماعی
۳۷۲	مفاهیم مهم
۳۷۵	ماهیت، کالات و تغییر
۳۷۶	ارزیابی و مداخله
۳۷۶	رابطه مددکار اجتماعی / مشاور
۳۷۶	ارزیابی
۳۷۷	مداخله
۳۸۳	معنویت در مصاحبه انگیزشی
۳۸۴	توجه به مسائل عدالت اجتماعی
۳۸۴	نمونه‌های موردی
۳۸۵	مردی در پناهگاه پزشکی
۳۸۷	جنگجوی مدرسه
۳۹۱	شواهد تحقیقی
۳۹۳	انتقاد به مصاحبه انگیزشی
۳۹۴	خلاصه فصل
۳۹۴	نکاتی برای بحث
۳۹۵	ایده‌هایی برای بازی نقش در کلاس
۳۹۶	ضمیمه: نکات مهم مصاحبه انگیزشی
۳۹۹	فصل دوازدهم: نظریه روایتی
۴۰۰	پیشینه و بافت اجتماعی
۴۰۱	هستی‌گرایی
۴۰۲	پسامدرنیسم
۴۰۴	ساخت‌گرایی اجتماعی

۴۰۵	مایکل وایت و دیوید اپستن
۴۰۶	مفاهیم مهم
۴۰۶	روایت شخصی
۴۰۸	ساخت‌زدایی
۴۰۸	بازسازی یا بازنویسی
۴۰۹	ماهیت مشکلات و تغییر
۴۱۲	ارزیابی و مداخله
۴۱۲	روایت مددکار اجتماعی/مراجع
۴۱۳	ارزیابی
۴۱۳	بهنجارسازی و تقویت
۴۱۴	عمیق‌تر کردن و (ساخت‌زدایی)
۴۱۵	پیش‌در تقویت (بازنویسی یا بازسازی)
۴۱۶	جشن گرفتن به ندرت آوردن
۴۱۸	معنویت و درمان روانی
۴۱۸	توجه به مسائل عدالت اجتماعی
۴۲۰	نمونه‌های موردی
۴۲۰	مراجع آسایشگاه بیماران در پذیر
۴۲۳	بانوی کیف به دست
۴۲۶	نوجوان متخلف جنسی
۴۲۹	شواهد تحقیقی
۴۲۹	مطالعات مربوط به نتایج
۴۳۱	مطالعات مربوط به فرایند
۴۳۲	انتقاد به نظریه
۴۳۴	خلاصه فصل
۴۳۵	نکاتی برای بحث
۴۳۵	ایده‌هایی برای بازی نقش
۴۳۷	ضمیمه: نکات مهم نظریه روایتی
۴۴۰	فصل سیزدهم: نظریه بحران و مداخله در بحران
۴۴۲	پیشینه و بافت اجتماعی
۴۴۴	مفاهیم مهم

۴۴۴	استرس
۴۴۶	بحران
۴۵۲	ارزیابی و مداخله
۴۵۲	مروری کوتاه
۴۵۳	ارزیابی
۴۵۵	سختی درباره ارزیابی خودکشی
۴۵۶	مداخله
۴۷۲	معنویت نظریه بحران
۴۷۳	توجه مسائل عدالت اجتماعی
۴۷۴	شواهد تجربی
۴۷۶	انتقاد به نظریه
۴۷۷	خلاصه فصل
۴۷۷	نکاتی برای بحث
۴۷۸	ایده‌هایی برای بازی نقش
۴۷۹	ضمیمه: نکات مهم نظریه بحران و مداخله بحران
۴۸۱	منابع
۵۰۷	نمایه موضوعی

پیشگفتار

نظریه‌های مددکاری اجتماعی در عمل شامل یازده نظریه بالینی موجز اما جامع است که مددکاران اجتماعی عموماً برای ارزیابی، برنامه‌ریزی و مداخله‌های مربوط به افراد، خانواده‌ها و گروه‌ها استفاده می‌کنند. هدف نوشتن کتاب حاضر فراهم کردن کتابی یک‌جلدی برای استادان و دانشجویان دوره کارشناسی ارشد (و نیز متخصصان شاغل در این حرفه) است که نظریه‌های مداخله‌های مهم مورد استفاده در مراکز مختلف بالینی را دربر بگیرد. کتاب نظریه‌ها، منبعی است که دانشجویان پس از پایان تحصیلات نیز می‌توانند از آن استفاده کنند.

شمار مناسب واحدهای درسی

بیشتر برنامه‌های آموزشی دوره کارشناسی ارشد مددکاری اجتماعی در این کشور، تمرکز بر کار بالینی را نیز دربر می‌گیرند و دانشجویان را ملزم می‌سازد که حداقل یک و غالباً چند واحد درسی مربوط به کار مستقیم را بگذرانند. بیشتر کتابهای منبع موجود به نظریه‌ها در خارج از حرفه مددکاری اجتماعی تدوین شده‌اند و به طبع باید به منابع همان دست‌مزدی باشند، در حالی که مددکاری اجتماعی به منبعی نیاز دارد که بر ارزشهای خاص این حرفه و کار آن بر بافت محیطی سامانه‌های مراجع مبتنی باشد. چالش استادان همانا انتخاب شماری منبع از نظریه‌ها برای گنجاندن در این درس است؛ نه آن‌قدر زیاد باشد که نتوان بیش از یک بار آنرا مطالعه کرد و نه آن‌قدر کم که دانشجویان نتوانند مهارت‌های علمی کافی به دست آورند. هدف انتخاب نظریه‌های مطرح‌شده در کتاب حاضر این است که ضمن فراهم کردن چشم‌اندازی نسبتاً گسترده از حوزه عمل، دانشجویان بتوانند مطالب را عمیقاً فرا بگیرند.

این کتاب می‌تواند برای دوره‌های مقدماتی و دوساله کارشناسی ارشد مناسب باشد

و شامل اطلاعات کاربردی و جدیدی دربارهٔ نظریه‌ها و فنون مددکاری اجتماعی است که می‌توان در دو سطح اولیه و پیشرفته از آنها استفاده کرد. کتاب نظریه‌ها برای انواعی از دروس اختیاری بالینی نیز کاربرد دارد (مثلاً کار بهداشت روانی جامعه‌نگر، مداخله در بحران و مراقبت بهداشتی)، زیرا مطالب منحصر به یک مسئله یا مکان خاص نیستند. کم بودن نسبی شمار نظریه‌ها باید برای استادان جذاب باشد، زیرا می‌توانند کل کتاب را در یک یا دو ترم تدریس کنند.

ساختار کتاب و مطالب آن

همان‌طور که پیشتر اشاره شد، کتاب نظریه‌های کاربردی در مددکاری اجتماعی شامل یازده نظریه مهم است. بنا به بیان دقیق‌تر، نه نظریه و دو الگوی عمل در آن گنجانده شده است. الگویی که فصل یازدهم به تفصیل شرح داده می‌شود، شامل مجموعه روشهایی است که برای کار با مراجعان از مراجعان استفاده می‌شود. یکی از الگوها (درمان بین فردی) را به عنوان نمونه‌ای از شیوه کارگیری یک (یا دو) نظریه برای جمعیت خاصی از مراجعان مطرح کرده و دیگری (مصاحبه انگیزشی) را به دلیل محبوبیت چشمگیر و تأثیرش بر کار بالینی امروز، و نیز قابلیت کارگیری آن در بسیاری از نظریه‌ها، در این کتاب گنجانده‌ام.

نظریه‌های دو فصل آغازی کتاب هدفمند به آنجا نرسانده‌اند تا خواننده با اهمیت کار مبتنی بر نظریه و مؤلفه‌های نظری مهم برای آرمان حوزه مددکاری اجتماعی آشنا شود. این مؤلفه‌ها عبارت‌اند از: ارزشها، توجه به تواناییها [قابلیتها]، توانمندسازی مراجع، معنویت و توانایی ارزیابی کار خویش. یازده فصل بعد با دیدگاهی تاریخی به نظریه‌های مهمی که به نظریه‌ها به ترتیب ورود به قلمرو علوم انسانی معرفی می‌شوند. فصلهای ششم تا پنجم به نظریه‌های روان‌پویایی اختصاص دارند از جمله روان‌شناسی خود، نظریهٔ روابط ابژه و نظریهٔ سامانه‌های خانواده بوئن (که، اگرچه تحلیلی نیستند، برگرفته از مبانی تحلیلی‌اند). فصلهای ششم تا نهم به نظریه‌های شناختی-رفتاری اختصاص یافته‌اند، از جمله نظریهٔ رفتاری، نظریهٔ شناختی، نظریهٔ بین فردی (یک الگو) و نظریهٔ ساختاری خانواده (که به نظر من با الگوهای شناختی-رفتاری همخوانی دارد). فصلهای دهم تا دوازدهم بر چند نظریه یا رویکرد

«جدیدتر» متمرکزند، از جمله درمان راه حل محور، مصاحبه انگیزشی و درمان روایتی. فصل آخر کتاب به مداخله در بحران اختصاص دارد، یعنی دیدگاهی ترکیبی که روشهای آن برای سازماندهی پاسخ سریع به مراجع درگیر در بحران، برگرفته از مطالب مطرح شده در سایر فصلها هستند.

هر فصل براساس نکات مهم زیر سازماندهی شده است:

- تمرکز نظریه
 - هواداران من (در گذشته و حال)
 - خاستگاههای نظریه [یا پیشینه]، از جمله بافت اجتماعی
 - دیدگاه نظریه در مورد...
 - مفاهیم ساختاری و فردی و روان فردی (در صورتی که کاربرد داشته باشند) و سایر مفاهیم مهم
 - مفاهیم رشد انسان (اگر کاربرد داشته باشند)
 - ماهیت مشکلات
 - ماهیت تغییر
 - هدفهای مداخله
 - راهبردهای ارزیابی و مداخله (از جمله ماهیت رابطه مداخله اجتماعی / مراجع)
 - شیوه رسیدگی به مسائل معنوی مراجع
 - توجه به مسائل مربوط به عدالت اجتماعی
 - نمونههای موردی
 - شواهد تحقیقی درباره اثربخشی و سودمندی
 - انتقادات
 - سؤالی برای بحث و فعالیتهای کلاسی
 - ضمیمهها (شامل نکات مهم نظریه)
- نکات مهم نظریه در پایان هر فصل مطرح می شود و به خصوص می تواند از نظر مقایسه نظام مند نظریه ها برای استادان و دانشجویان مفید باشد.
- هر فصل با پیوند دادن رفتار انسان در محیط اجتماعی با رابطه کاری بالینی، بر

چگونگی رسیدگی نظریه به رشد انسان در چهارچوب بافتهای انسانی و فرهنگی گوناگون متمرکز است. علاوه بر سازماندهی این مطالب، چگونگی توجه نظریه به مسائل معنوی و عدالت اجتماعی نیز بررسی می‌شود. تحقیقات مربوط به کارایی هر نظریه و نتایج مفید آنها در هر فصل خلاصه شده‌اند.

دانشجویان در دوره تحصیل تقریباً همیشه انگیزه زیادی برای یادگیری روشهای کاربردی دارند. آنها وقت زیاد و پرارزشی را صرف رشد حرفه‌ای خود می‌کنند و فقط چند سال فرصت دارند تا بر مطالب پیچیده تسلط یابند. همچنین در مراکزی مشغول کار می‌شوند که از آنها انتظار می‌رود با شایستگی، مداخله‌های عملی مستقیمی فراهم سازند. من به عنوان یک دانشجو به یاد دارم که با اینکه می‌دانم که بی‌تردید شوق آنها به یادگیری گنجینه گسترده‌ای از روشهای مداخله بالینی، یکسان نیست. امیدوارم کتاب حاضر منبعی برای ارضای رضایت بخش نیرهای آنها باشد و ساخت‌بندی آن بتواند مطالب را وارد حوزه زندگی کند. سالهاست که به عنوان متخصص بالینی کار می‌کنم و همیشه از خواندن و آزمودن رویکردهای مختلف درباره مداخله بالینی لذت برده‌ام. دوست دارم باور کنم که ضمن تلاش برای تسلط بر نظریه‌ها و انگیزه‌ها، و اخلاقیات روشهایی که به نظر می‌رسد برای مراجعان مختلف سودمند باشند، در حال تدوین نظریه‌ای شخصی هستم، اما نظریه‌ای که مبتنی بر سنتهای حرفه ماست. امیدم این است که کتاب حاضر به دانشجویان مددکاری اجتماعی کمک کند تا همین مسیر را پیمایند.

تغییرات چاپ جدید

چاپ جدید کتاب شامل موضوعهای روزآمدی است؛ به عبارت کلی تمام کتاب شامل منابع روزآمد، گزارشهای تحقیقی جدید درباره کارایی هر نظریه یا روش، منابع زیادی از نویسندگان مددکار اجتماعی که به رشد هر نظریه یا روش کمک کرده‌اند، چند مطلب جدید برای بحث و اصلاح شیوه روایت مطالب در سراسر کتاب است. به عبارت خاص‌تر، مطالب جدید عبارت‌اند از: بحثی طولانی‌تر درباره شواهد تحقیقی و عوامل مشترک شفا‌دهنده نظریه‌ها (فصل اول)، مطالبی اضافی درباره دیدگاه تواناییها [قابلیتها]، چهارچوب خطر و ترمیم‌پذیری و نظریه توانمندسازی (فصل دوم)، گزینه‌های جدیدی از نظریه

روان‌پویایی معاصر، نظریهٔ دلبستگی و انتقال فرهنگی-قومی (فصلهای سوم و چهارم)، مطالب جدیدی دربارهٔ تأثیر خانوادهٔ اولیهٔ خود مددکار اجتماعی هنگام فراهم کردن درمان خانوادگی (فصل پنجم)، بحث رفتارگرایی بومی و نقشه‌های بومی (فصل ششم)، بحث درمان رفتاری دیالکتیکی و «رویکرد جلسهٔ ساخت‌دار» در نظریهٔ شناختی (فصل هفتم)، سازماندهی مجدد مطالب درمان بین‌فردی (فصل هشتم)، بخش گسترده‌ای دربارهٔ رابطهٔ مددکار اجتماعی/مراجع (فصل نهم)، نمونهٔ موردی جدیدی دربارهٔ نوجوانان متخلف جنسی در فصل دوازدهم و مطالب مختصری دربارهٔ ارزیابی خودکشی و ضربه‌های ناگهانی در فصل سیزدهم. نویسنده مرهون دانشجویان، همکاران و بازنگران کتاب است که در تشخیص نیاز به ارتقای کتاب این حوزه‌ها نقش داشته‌اند.